

Z A K O N

O IZMENI ZAKONA O CENTRALNOJ EVIDENCIJI STVARNIH VLASNIKA

Član 1.

U Zakonu o Centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika („Službeni glasnik RS”, broj 19/25), u članu 27. reči: „po isteku 18 meseci od dana stupanja na snagu” zamenjuju se rečima: „od 1. oktobra 2025. godine”.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 17. Ustava Republike Srbije kojom je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu s Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Narodna skupština usvojila je novi Zakon o Centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika koji je objavljen u „Službenom glasniku RS” broj 19/25 kojim se uređuje uspostavljanje, sadržina, osnovi evidentiranja i način vođenja Centralne evidencije stvarnih vlasnika pravnih lica i drugih subjekata registrovanih u Republici Srbiji u skladu sa zakonom, kao i druga pitanja od značaja za evidentiranje stvarnih vlasnika.

Centralna evidencija stvarnih vlasnika uspostavljena je u Agenciji za privredne registre još 31. decembra 2018. godine, kao javna, jedinstvena, centralna, elektronska baza podataka o fizičkim licima koja su stvarni vlasnici Registrovanog subjekta, a osnovni razlog za donošenje novog zakona bile su mere predviđene Akcionim planom za sprovođenje Strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma za period 2020-2024. godine („Službeni glasnik RS”, broj 14/20), kao i usklađivanje sa odredbama Direktive (EU) 2018/843 o izmeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma i o izmeni Direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU.

Akcionim planom za sprovođenje Strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma za period 2022-2024. godine („Službeni glasnik RS”, broj 40/22), u delu Posebni cilj 2. Sprečiti unošenje u finansijski i nefinansijski sistem imovine za koju se sumnja da je stečena krivičnim delom ili koja je namenjena finansiranju terorizma ili širenju oružja za masovno uništenje, odnosno unaprediti otkrivanje takve imovine ukoliko je već u sistemu, Mera 2.2. Sprečavanje zloupotrebe finansijskog i nefinansijskog sektora za svrhe pranja novca, finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje kroz mere poznavanja i praćenja stranke kod obveznika, u okviru Aktivnosti 2.2.1. predviđena je izmena Zakona o Centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika kojom će se unaprediti sadržina Centralne evidencije (uvesti obavezu evidentiranja stvarnog vlasnika Registrovanog subjekta po svakom od osnova, obavezu učitavanja (upload) dokumenata u Centralnu evidenciju stvarnih vlasnika) i sa tim u vezi razviti/unaprediti softversku aplikaciju Centralne evidencije stvarnih vlasnika koju vodi Agencija za privredne registre.

Dalje, članom 20a stav 6. Direktive (EU) 2018/843 promenjen je član 30 stav 4. Direktive (EU) 2015/849, tako da je propisano da države članice zahtevaju da su informacije koje se čuvaju u nadležnom registru odgovarajuće, tačne i ažurirane te u tu svrhu uspostavljaju mehanizme. U sklopu takvih mehanizama zahteva se da obveznici i, ako je to potrebno i u meri u kojoj taj zahtev nepotrebno ne ometa njihove funkcije, nadležna tela prijavljuju bilo koje neusklađenosti koje utvrde između informacija o stvarnom vlasništvu dostupnih u nadležnim registrima i informacija o stvarnom vlasništvu koje su njima dostupne. U slučaju prijavljenih neusklađenosti države članice osiguravaju da se preduzmu odgovarajuće mere kako bi se neusklađenosti pravovremeno otklonile i, ako je to potrebno, da se u međuvremenu u nadležni registar unese posebna napomena o tome. Takođe, članom 20a stav 7. iste direktive promenjen je član 31 Direktive (EU) 2015/849, te je između ostalog, propisano da države članice osiguravaju da se ovaj član primenjuje na trustove i druge vrste pravnih aranžmana kao što su, između ostalih, fiducij, određene vrste društava oblika Treuhand ili društava oblika fideicomiso, ako takvi aranžmani imaju strukturu ili funkcije slične trustovima, da države članice osiguravaju da lica koja upravljaju trustom ili lica sa sličnim položajem u sličnim pravnim aranžmanima,

pravovremeno obznane svoj status i pruže informacije o stvarnim vlasnicima trasta kada, kao lice koje upravlja trastom ili lice sa istim položajem u sličnom pravnom aranžmanu, zasnivaju poslovni odnos, kao i da države članice zahtevaju da se informacije o stvarnom vlasništvu nad trastovima i sličnim pravnim aranžmanima, čuvaju u središnjem registru stvarnog vlasništva koji je uspostavila država članica u kojoj lice koje upravlja trastom ili lice sa istim položajem u sličnom pravnom aranžmanu ima poslovni nastan ili boravište.

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona je potreba za izmenom roka za početak primene pojedinih odredaba Zakona, a imajući u vidu da je primena ovog zakona od ključnog značaja za pristupanje Republike Srbije Jedinstvenom području plaćanja u evrima – SEPA, kao i da je moguće softver Centralne evidencije stvarnih vlasnika koju vodi Agencija za privredne registre unaprediti u roku kraćem od predviđenog. Naime, Agencija za privredne registre će izvršiti neophodna unapređenja postojećeg softvera do 1. oktobra 2025. godine, čime će se stvoriti i uslovi za početak primene ovog zakona. S druge strane, kako je Zakon o Centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika već stupio na snagu 15. marta 2025. godine i da je postojećim Registrovanim subjektima ostavljen rok za usklađivanje sa odredbama istog (60 dana do dana početka primene ovog zakona), kao i da obveznici u smislu zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u slučaju nesaglasnosti podataka o stvarnom vlasniku već postupaju na određeni način, Registrovani subjekti i obveznici imaju dovoljno vremena da se pripreme i usklade sa novim zakonskim rešenjima.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona predloženo je da se primena pojedinih odredaba Zakona o Centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika pomeri za 1. oktobar 2025. godine.

Članom 2. Predloga zakona predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTAVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za primenu ovog zakona deo sredstava u iznosu od 15.000.000,00 dinara obezbeđen je Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2025. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 94/24), i to na razdelu 21.0 Ministarstvo privrede, program 1508 - Uređenje i nadzor u oblasti privrednog i regionalnog razvoja, funkcija 410 - Opšti ekonomski i komercijalni poslovi i poslovi po pitanju rada, projekat 0002 - Politike i mere privrednog i regionalnog razvoja, ekonomska klasifikacija 424 - Specijalizovane usluge, dok je preostali deo sredstava u iznosu od 15.000.000,00 dinara potrebno obezbediti u budžetu Republike Srbije za 2026. godinu.

V. PREGLED ODREDABA ZAKONA O CENTRALNOJ EVIDENCIJI STVARNIH VLASNIKA KOJE SE MENJAJU

Član 27.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se ~~po isteku 18 meseci od dana stupanja na snagu~~ OD 1. OKTOBRA 2025. GODINE, osim odredaba člana 12. stav 4. i člana 19. stav 3, koje se primenjuju od dana stupanja na snagu ovog zakona i člana 6. stav 7. ovog zakona koje se primenjuju danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač - Vlada
 Obradivač - Ministarstvo privrede

2. Naziv propisa
 Predlog zakona o izmeni Zakona o Centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika
 Draft Law on amendments to the Law Centralised records of beneficial owners

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

- a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,
/
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
/
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
/
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
/
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.
 Nije ustanovljena veza sa NPAA, odnosno NPAA ne uređuje oblast stvarnog vlasništva.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima:
/
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
 - Direktiva (EU) 2015/849 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. maja 2015. godine o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhe pranja novca ili finansiranja terorizma, o izmenama Uredbe (EU) broj 648/2012 Evropskog parlamenta i Saveta i o prestanku važenja Direktive 2005/60/EZ Evropskog parlamenta i Saveta i Direktive Komisije 2006/70/EZ.
 - Direktiva (EU) 2018/843 o izmeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma i o izmeni Direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU.
 Potpuno usklađen.
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
/
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost, treba navesti razloge
/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati jer se Predlogom zakona ne prenose odredbe sekundarnog izvora prava Evropske unije, već se samo pomera rok za primenu istih.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Ne